

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

De Excessibus Praelatorum, & subditorum. Titvlvs VI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

Gregorius decimus in generali concilio Lug-
duensi.

VSurarum voraginem (quæ animas devorat, & facultates exhaurit) compescere cupientes, constitutionem Lateranensis a concilii contra usurarios editam, sub divina maledictionis interminatione precipimus inviolabiliter observari. Et quia, quo minor foeneratoribus aderit foenerandi commoditas, eo magis adimetur foenus exercendi libertas, hæc generali constitutione sancimus, ut nec collegium, nec alia universitas, vel singularis persona cujuscunque sit dignitatis, conditionis aut status, alienigenas & alios non oriundos de terris ipsorum, publicè foenebrem pecuniam exercentes, aut exercere volentes, ad hoc domos in terris suis conducere, vel conductas habere, aut alias habitare permittant: sed hujusmodi usurarios manifestos omnes intra tres menses de terris suis expellant, nunquam aliquos b tales de cetero admittant: nemo illis ad foenus exercendum domos locet, vel sub alio titulo quocunque concedat. Qui verò contra fecerint, si persona fuerint ecclesiastica, Patriarcha, Archiepiscopi, Episcopi, suspensionis: minores verò personæ singulares, excommunicationis: si autem collegium, seu alia universitas, interdicti sententiam ipso facto senoverint incursum. Quam si per mensem animo sustinuerint indurato, terra ipsorum (quandiu in eis iudem usurarii commorantur) extunc ecclesiastico subiaceat interdicto. Ceterum si laici fuerint, per suos ordinarios ab hujusmodi excessu (omni cessante privilegio) per censuram ecclesiasticam compescantur.

CAP. II.

Manifesti usurarii licet mandaverint usuras restitui, ecclesiastica sepultura negatur, nisi primo satisfiat, vel secundum formam hujus decreti idoneè caveatur. Sepelentes eos contra hanc constitutionem, Lateranens. conc. poenam incurrun. Testamenta ipsorum aliter facta non valent, nec debet eis aliquis interesse, vel eis absolvere, vel ad confessionem admittere. h. d. Ioan. Andr.

Idem e.

Quamquam usurarii manifesti de usuris, quas receperant a satisfieri expressa quantitate vel indistinctè in ultima voluntate mandaverint: nihilominus tamen eis ecclesiastica sepultura denegatur, donec de usuris ipsis fuerit (prout patiuntur facultates eorum) plenarie satisfactum: vel illis quibus facienda est restitutio, si præsto sint ipsi, aut aliis, qui eis possint acquirere, vel eis absentibus loci ordinatio, aut ejus vicegerenti, sive rectori parocæ, in qua testator habitat, coram aliquibus fide dignis de ipsa parocia (quibus quidem ordinario, vicario, & rectori prædicto modo, cautionem hujusmodi eorum nomine licet præsentis constitutionis auctoritate recipere: ita, quòd illis perinde actio acquiratur) aut seruo publico de ipsius ordinarii mandato idoneè de restitutione facienda sit cautum. Ceterum si receptorum usurarum sit quantitas manifesta, illam semper in cautione prædicta exprimi volumus: alioquin aliam recipientis cautionem hujusmodi arbitrio moderandam: ipse tamen scienter non minorem quàm verisimiliter creditur, moderetur: & si secus fecerit, ad satisfactionem residui teneatur. Omnes autem religiosos & alios, qui manifestos usurarios, contra præsentis sanctionis formam ad ecclesiasticam ausi fuerint admittere sepulturam, poenæ Late-

a Lateranense can. s. Alexand. III. c. 25. b alit. alios. c. al. ita. Idem in eodem. d. Supple cum effectu, idè si cautus, dicunt Ioan. Andr. Domin. ad vocatus, ne in isto casu simpliciter formet articulum, quòd mutavit ad usuras, quia de mutantis contentum nisi procedunt receptis, textus non loquitur. factum nota. in simili sup. 127. c. 1. cap. 1. Et promissio de dando non concludit dationem. 1. q. 1. c. cor. Forst.

ranensis concilii contra usurarios promulgata sit inanis subiacere. Nullus manifestorum usurariorum testamentis interit, aut eos ad confessionem admittat, sive ipsos solvat: nisi de usuris satisfecerint, vel de satisfaciendo pro suatum viribus facultatum præstent (ut præmittimus idoneam cautionem). Testamenta quoq; manifestorum usurariorum aliter facta non valent, sed sint irrita ipso jure.

DE EXCESSIBVS PRAELATORUM, & b subditorum.

TITVLVS VI.
CAP. I.

Mendicantes non possunt acquirere nova loca ad habitandum, vel antiqua alienare vel mutare, absq; speciali licentia super ea de hac prohibitione faciat mentionem. In acquirentibus licentia pro eremitica vita ducenda, cessat prohibito, h. d. Ioan. An.

Bonifacius octavus.

Cum ex eo, quòd prædicatores, minores, & religiosi si alii mendicantes, in civitatibus, castris, villis, aut aliis locis ad habitandum domos vel loca de novo suscipiunt, seu olim suscepta dimittunt, se ibidem ad alia transferentes, diversa scandala quorundam provocent, & frequentes clamores ad sedem Apostolicam proferantur. Nos super hoc providere volentes, hoc perpetuo prohibemus edicto, ne deinceps aliqui vel aliqui de prædictis, quibuscunque super hoc privilegia muniri existant (quæ ipsis contra tenorem constitutionum præsentis nullatenus volumus suffragari) in aliqua civitate, castro, villa, seu loco quocunque ad habitandum domos, vel loca quocunque de novo recipere, seu habitare recepta mutare, vel ea conditionis, permutationis, donationis aut cujuscunque alienationis titulo quocunque in alios transferre præsumant, absq; sedis Apostolicæ licentia & speciali, plenam & expressam scientiam prohibitionis hujusmodi mentionem: si secus egerint, irritum decernentes. Per hoc tamen eis, qui videri voluerint eremiticam seu solitariam eligenda, de novitate suorum licentia (quin cellas, mansiones seu habitacula in eremo, sive locis ubi non sit hominum habitatio propinqua, possint acquirere ac mutare) non intelligimus interdictum.

DE PRIVILEGIIS

TITVLVS VII.
CAP. I.

Exempti vel privilegiati, ut non teneantur, nisi sub certo iudicio respondere, ratione delicti, contractus aut rei, si hoc fuerit nisi factu in loco non exempto, contraveniunt coram ordinario, nisi ratione demeruerint non.

Innocentius quartus in concilio generali Lug-

Volentes a libertatem (quam nonnullis Apostolica sedes privilegio exemptionis indulta) sic integram observari, ut & illam alii non infringant, & ipsi ejus limites non excedant, & declaratione irrefragabili definimus, quòd quantumcumque sit sic exempti gaudent libertate, nihilominus tamen ratione delicti sive contractus, aut rei, de qua contra-

a al. satisfactio. b. Hac duo verba, & subdistinguitur, sunt antiqui codicib. & in recentioribus magis emendata. c. Per ista excluditur hic legatus de latere. Phil. Fos. d. Vid. Conc. Trid. sess. de refor. c. 12. ubi hoc decretum innovatur. e. Privilegiatum non debet excedere metas privilegior. sup. eod. sanct. c. 2. par. 1. d. ita: quod quantumcumq; &c.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN